

Delinqüència organitzada

Codi: 100468

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Javier Moreno Oliver

Correu electrònic: FrancescXavier.Moreno@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

La llengua del curs podrà modificar-se (del català al castellà) en el cas de que el curs sigui atès per estudiants internacionals.

Prerequisits

Cap específic

Objectius

Objectius generals:

1. Conèixer i analitzar el fenomen de la Delinqüència Organitzada
2. Transmetre al públic especialitzat i a la societat en general respostes als problemes de la delinqüència organitzada

Objectius específics

- 1.1. Conèixer les estructures organitzatives de la delinqüència organitzada.
- 1.2. Analitzar el funcionament dels diversos mercats criminals
- 2.1. Estudiar les diferents estratègies de prevenció i lluita contra el delictes organitzat

Competències

- Accedir i interpretar les fonts de dades sobre la criminalitat.
- Analitzar el conflicte i la criminalitat utilitzant les teories criminològiques i els seus fonaments psicològics i sociològics.
- Demostrar que es comprenen els models de prevenció i intervenció de la criminalitat més adequats per a cada problema específic.
- Demostrar que es comprenen les teories criminològiques.
- Demostrar que es coneix la diversitat de polítiques criminals per afrontar la criminalitat i els seus diferents fonaments.

- Dissenyar una recerca criminològica identificant l'estratègia metodològica adequada als objectius plantejats.
- Redactar un treball acadèmic.
- Relacionar-se respectuosament amb persones.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Transmetre oralment les idees a una audiència.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar amb criteri científic les informacions obtingudes en les bases de dades criminològiques.
2. Aplicar amb precisió els models de prevenció en situacions concretes de criminalitat.
3. Aplicar de manera eficaç els fonaments de les diferents polítiques criminals en l'activitat professional.
4. Aplicar el coneixement científic criminològic per analitzar la delinqüència.
5. Aplicar les teories criminològiques.
6. Redactar un treball acadèmic.
7. Relacionar-se respectuosament amb persones.
8. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
9. Transmetre oralment les idees a una audiència.
10. Treballar de manera autònoma.
11. Treballar en equip i en xarxa.
12. Utilitzar la metodologia d'investigació necessària en funció de la recerca criminològica plantejada.

Continguts

1. Teoria de sistemes: Model obert i tancat
  1. Teoria de les organitzacions
  2. Estructura organitzativa de la delinqüència organitzada
2. El crim organitzat sectoritzat geogràficament
  1. Bandes de l'Est
  2. Màfia Italiana
  3. Bandes de l'extrem orient
  4. Bandes iberoamericanes
  5. Grups emergents
  6. Terrorisme
  7. Tipus de terrorisme
3. Mercats criminals
  1. Blanqueig de capital
  2. Tràfic de persones
  3. Tràfic d'òrgans i cadàvers
  4. Tràfic de drogues
  5. Tràfic d'armes
  6. Tràfic d'art
  7. Tràfic d'animals i plantes
  8. Contraban mercaderies controlades
  9. Robatori organitzat
  10. Falsificacions
  11. Delicte informàtic
  12. Altres tràfics il·lícits
4. La prevenció de la delinqüència organitzada i lluita contra el crim organitzat

Metodologia

La metodologia de les classes està fonamentada en el model de l' Aprenentatge Basat en Problemes. (ABP), l' aprenentatge cooperatiu i el mètode del cas.

Les sessions de treball podran ser teòriques, pràctiques o mixtes.

Les classes teòriques es fonamentaran en exposicions orals per part del professor complementats amb recursos didàctics audiovisual (PWP, vídeos, etc.) noves tecnologies (TIC), així com de bibliografia bàsica recomanada. En funció de l'espai on s' imparteixin les classes (aula ordinària o aula especial) es portaran a terme activitats diferenciades de treball en grup.

Els crèdits pràctics consistiran en el seguiment casos real de delinqüència i el seu abordatge preventiu , on els alumnes hauran de concloure amb les seves propostes d' intervenció al respecte. Es facilitarà als alumnes una guia pràctica d'aquests exercicis. De forma general i sintètica, el desenvolupament del programa incorporarà la combinació d'exposicions dels temes per part del professor i dels alumnes, aquesta última per potenciar la capacitat d' exposició oral davant d'una audiència, distribuïts en grups i/o seminaris, i l'ús de recursos varis de la tecnologia actual. La modalitat presencial permetrà els plantejaments teòrics de l'assignatura mitjançant les exposicions i l'anàlisi dels temes per part del professor i dels alumnes, així com el plantejament d'altres procediments com ara dinàmiques de grup, plenaris, grups cooperatius, etc. Les sessions pràctiques, per a les que s'utilitzaran els horaris reservats a l'assignatura, es portaran a terme mitjançant el treball individual i grupal del grup d'alumnes. Finalment, en el treball individual i de grup es requerirà la utilització de l'eina Campus Virtual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
ABP	93,5	3,74	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Aprenentatge col·laboratiu	29	1,16	2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Mètode del cas	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 5, 8, 12

Avaluació

Partirà d'un criteri basat en l'avaluació continua, fet que fa preceptiu l' assistència a classe i que ens permetrà mesurar el grau de competències específiques del programa que l' alumne ha assolit.

Es valoraran criteris generals com el nivell de participació de l'alumne, la capacitat de relacionar els contingut conceptuals amb els procedimentals emmarcat tot pels valors deontològics de la professió.

L'avaluació estarà constituïda per tres puntuacions avaluatives. Una primera que consisteix en la confecció telemàtica de un portfoli on quedarà recollit tot el contingut treballat a l'assignatura mitjançant l'explicació del professor, visualització de document gràfics, lectures, conclusions de treball grupal, etc. que hauran de ser complementats amb les referències bibliogràfiques obligatòries. El portfoli constituirà el 50% de la qualificació final. Una segona activitat avaluativa serà un treball final de curs que el seu contingut serà consensuat amb el professor de l'assignatura, el treball constituirà el 30% de la qualificació final i un ABP que valdrà un 20%.

Per superar l' assignatura caldrà haver superat satisfactòriament les tres activitats avaluatives.

1. Ponderació de les activitats:

Treball final (estudi del cas): 30 %

Prova teòrico-pràctica: Portfoli 50 %

ABP: 20 %

2. Condicions per a ser avaluat

Participar activament en les classes i en els treballs grupals, així com confeccionar els treballs individuals o de grup.

3. Requisites per a superar l'assignatura

Cal tenir un nota mínima de 5 en cadascuna de les tres activitats avaluatives que conformen l'avaluació.

4. Recuperacions

Atenent a la metodologia avaluativa utilitzada fonamentada en exposicions i continguts teòrics-pràctics, si un alumne no supera alguna de les tres activitats tindrà possibilitat de recuperar-la.

5. Altres aspectes a considerar:

Al llarg del procés avaluatiu, s'orientarà a l'estudiant sobre les evidències a presentar, si es cau.

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball o prova escrita es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'evidència perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).

L'assistència a les sessions presencials és obligatòria, l'estudiant ha d'assistir a un mínim del 80%. En cas contrari l'avaluació correspondrà a un NP.

Es lliurarà als alumnes el resultat de la correcció de les evidències avaluatives en un plaç màxim de 30 dies.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
ABP	20	1	0,04	1, 5, 6, 8, 10, 11, 12
Portfoli	50	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Treball final (estudi del cas)	30	1	0,04	2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA CONSULTA I AMPLIACIÓ

A.C.C.E.M. (2008). *La Trata de personas con fines de explotación laboral*. Madrid: A.C.C.E.M.

Cacho, L. (2010). *Esclavas del poder*. Barcelona: Debate.

Celis, A. (2009). *La historia del Crimen Organizado*. Madrid: Libsa.

C.E.S.E.D.E.N. (2012). *La lucha contra el crimen organizado en la Unión Europea*. Madrid: Ministerio de Defensa.

De la Corte, L. & Gimenez-Salinas, A. (2010). *Crimen.org*. Barcelona: Ariel.

Dickie, J. (2014). *Cosa Nostra: historia de la mafia siciliana*. Barcelona: Penguin Random House,

Forgione, F. (2012). *Mafia export*. Barcelona: Anagrama.

Gálvez, R. (2017). *Los modus operandi en las operaciones de blanqueo de capitales*. Barcelona: Bosch.

- Gayraud, J.F. (2007). *El G 9 de las mafias en el mundo. Geopolítica del crimen organizado*. Barcelona: Urano.
- Glenny, M. (2008). *McMafia*. Buenos Aires: Destino.
- González, M.T. (2007). *Los monstruos políticos de la Modernidad*. Madrid: Ediciones de la Torre.
- Gutiérrez, A. , Lopez, C. (2018). *Monográfico de Derecho Criminológico*. Valladolid: S.E.C.C.I.F.
- Hoffman,D. (2003). *Los Oligarcas: Poder y dinero en la nueva Rusia*. Barcelona: Mondadori.
- Lombardero, L.M. (2009). *Blanqueo de capitales. Prevención y represión del fenómeno desde la perspectiva penal, mercantil, administrativa y tributaria*.Barcelona: Bosch.
- López-Muñoz, J. (2017). *La mafia rusa*. Madrid: Dykinson.
- Lupo, S. (2002) *História da Máfia: das origens aos nossos dias*. São Paulo: Editora U.N.E.S.P.
- Magaz, R. (coord.)(2012). *Criminalidad y globalización*. Madrid: I.U.G.M.
- Peña, M.J. (2010). *Crimen Organizado*. Valladolid: S.E.C.C.I.F.
- Raab, S. (2005). *Five Families: the rise, decline, and resurgence of America's most powerful mafia empires*. Nova York: Thomas Dunne Books.
- Riera, A. (2008). *La Organitzatja*. Córdoba: Arcopress.
- Riera, A. (2010). *La mafia china*.Córdoba: Arcopress.
- S.E.P.B.L.A.C. (2008). *Informe: Tipologías de blanqueo de capitales*. Madrid: S.E.P.B.L.A.C.
- Sharp, G. (2015). *De la dictadura a la democracia*. Boston-USA: Dharana
- Sun Tzu (1998). *El arte de la guerra*. Madrid: Edaf.
- U.N.O.D.C. (2004). *Convención de las naciones unidas contra la delincuencia organizada transnacional y sus protocolos delincuencia organizada transnacional y sus protocolos*. Viena: U.N.O.D.C.
- U.N.O.D.C. (2007). *Manual para la lucha contra la trata de personas*. Nueva York: Naciones Unidas.
- Zucman, G. (2014). *La riqueza oculta de las naciones*. Barcelona: Ed. Pasado y presente.

LECTURES OBLIGATÒRIES

- MORENO, F.J (2018). El blanqueo de capitales: estrategias y tácticas ilícitas. *Revista Cont4bl3*, 66, 36- 39.
- MORENO, F.J. (2018). La mafia rusa. *Quadernos de Criminología*, 40, 25 -29.
- MORENO, F.J. (2018). La trata con fines de realización forzada de actividades ilícitas. *Quadernos de Criminología*, 41, 30-35.
- MORENO, F.J. (2017). Estrategias y tácticas operativas del terrorismo de baja intensidad. *Quadernos de Criminología*, 37, 6 -9.
- MORENO, F.J. (2017). Estudio criminológico de las acciones de lucha denominadas "no violentas". *II Anuario Internacional de Criminología y Ciencias Forenses*, 2, 67- 71.
- MORENO, F.J. (2017). Revisión criminológica de la delincuencia organizada. *Quadernos de Criminología*, 39, 22-27.
- MORENO, F.J. (2017). La mafia italiana. *Quadernos de Criminología*, 39, 23 -28

MORENO, F.J. (2016). Top Manta: análisis criminológico, *Revista Policía*, 304, 17 -21.

MORENO, F.J. (2014). Las bandas juveniles violentas. *Revista VSXXI*, 14, 10 - 15.

MORENO, F.J. (2014). En paradero desconocido. *Revista VSXXI*, 15, 18 - 23.

MORENO, F.J. (2014). La amenaza Terrorista. *Revista VSXXI*, 17, 7 -13.